

ECHA-17-B-08-LV

Licencēšanas pieteikums saskaņā ar *REACH*

Licencēšana ir viena no *REACH* procedūrām, ko piemēro bīstamu vielu radīto risku pārvaldībai. Tās mērķis ir nodrošināt pienācīgu kontroli tiem riskiem, kuri izriet no vielām, kas rada lielas bažas (*SVHC*), un šo vielu pakāpenisku aizstāšanu ar piemērotām alternatīvām, vienlaikus nevēlami nekropļojot iekšējā tirgus darbību.

Tādēļ paredzēts iesniegt pieteikumu licencēšanas sarakstā (t. i., *REACH* regulas XIV pielikums) iekļauto vielu licencēšanai.

Licencēšanas procedūra ir aprakstīta *REACH* Regulas (EK) Nr. 1907/2006 VII sadaļā.

LICENCĒŠANAS PROCEDŪRA

Licencēšanas sarakstā iekļauto vielu lietošana ES tiek pārtraukta pēc tā dēvētā "rieta datuma", ko katrai vielai nosaka katrā gadījumā atsevišķi. Ja vien nepiemēro izņēmumu, šīs vielas drīkst laist tirgū tikai tad, ja licence ir piešķirta konkrētajam lietošanas veidam.

Komisija pieņem lēmumu attiecībā uz licences piešķiršanu vai nepiešķiršanu. *ECHA* Riska novērtēšanas komiteja (*RAC*) un Sociālās un ekonomiskās analīzes komiteja (*SEAC*) sniedz Komisijai atzinumus par licencēšanas pieteikumiem.

Atjaunināts [Licencēšanas saraksts](#) ir pieejams *ECHA* tīmekļa vietnē.

PIEGĀDES ĶĒDES IZVĒRTĒŠANA

Licencēšanas sarakstā iekļauto vielu ražotājs, importētājs vai pakārtotais lietotājs var sagatavot licencēšanas pieteikumu saviem lietošanas veidiem vai lietošanas veidiem, kuriem tas ir nodomājis laist vielu ES tirgū. Pieteikumu var iesniegt arī likumīgi pilnvarots ražotāja vienīgais pārstāvis valstīs ārpus ES.

Piegādes ķēdi, uz kuru attiecas licence, ir svarīgi izvērtēt norādītajos gadījumos.

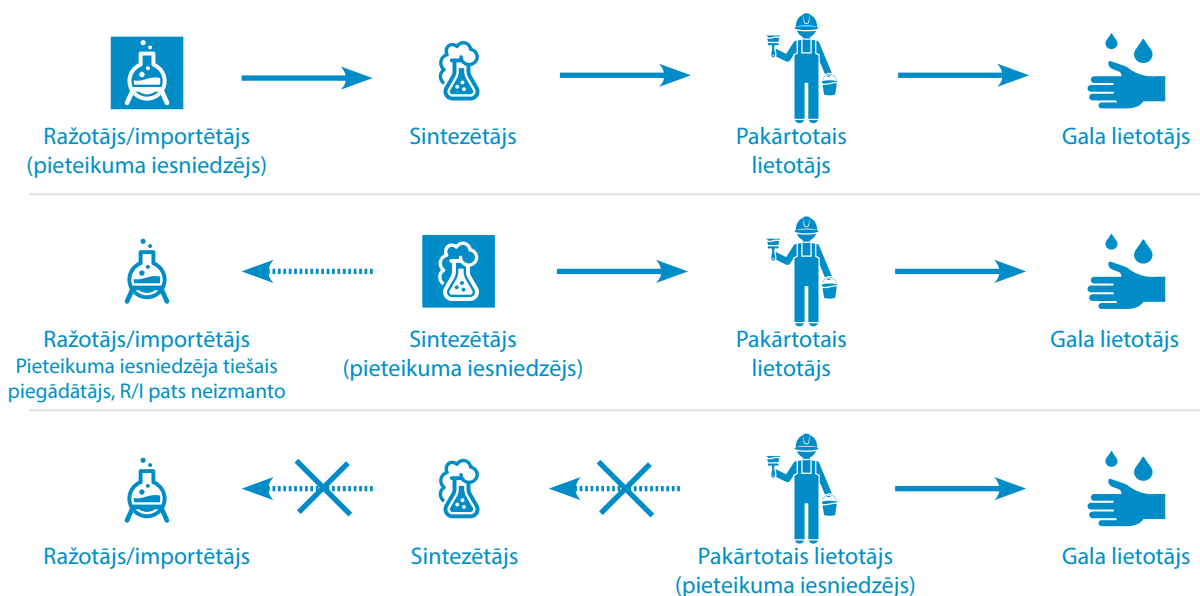
- Ja pieteikumu iesniedz ražotājs, ražotāja vienīgais pārstāvis vai importētājs:

licence var attiekties uz ražotāja, ražotāja vienīgā pārstāvja vai importētāja klientu pakārtotajiem vielas lietošanas veidiem ("lejupējs aptvērums").

- Ja pieteikumu iesniedz pakārtotais lietotājs: licencei ir ierobežots aptvērums. Tā attiecas uz pašu pieteikuma iesniedzēju, tā klientiem (lejupēji piegādes ķēdes dalībnieki) un tā tiešo piegādātāju (vienu līmeni augstāk stāvoši piegādes ķēdes dalībnieki), ja šis piegādātājs tikai laiž vielu tirgū (pats šo vielu neizmanto). Tāpēc pakārtotais lietotājs nevar iekļaut citus augšupējos piegādes ķēdes dalībniekus, kuri nav vielas ražotājs vai importētājs, kas ir šīs vielas tiešais piegādātājs.

PIEGĀDES ĶĒDES DALĪBNIKU UN PAKĀRTOTO LIETOTĀJU INFORMĒŠANAS NOZĪME

Pretēji ražotājiem, vienīgajiem pārstāvjiem vai importētājiem, pakārtotie lietotāji varētu būt vairāk ieinteresēti saņemt licenci, ja viņiem ir svarīga konkrētās vielas pieejamība. Tas nenozīmē, ka visiem pakārtotajiem lietotājiem būtu pašiem jāiesniedz licencēšanas pieteikums. Tomēr tas nozīmē, ka ķīmisko vielu ražotājiem un pakārtotajiem lietotājiem jau pašā sākumā būtu jāizplata informācija (pievienojot arī ķīmiskās drošības ziņojumu) un jāvienojas par visefektīvāko sadarbības veidu. Licencēšanas procedūrā informācijas sniegšanai piegādes ķēdē ir vissvarīgākā nozīme.

1. attēls Licencēšana: piegādes ķēdes aptvērums Bultas norāda licences aptvērumu
Piezīme. Sintezētāji arī ir pakārtotie lietotāji.

KĀ PIEŠĶIR VAI NORAIDA LICENCI?

Licences piešķiršanas kritēriji ir noteikti **REACH** regulas 60. pantā.

- Veicot “atbilstīgu kontroli” (60. panta 2. punkts), licenci piešķir, ja Licencēšanas sarakstā norādīto vielas raksturīgo īpašību dēļ vielas lietošanas veida radīto apdraudējumu cilvēku veselībai vai apkārtējai videi pietiekami kontrolē.
- Veicot “sociāli ekonomisko novērtējumu” (60. panta 4. punkts), licenci var piešķirt tikai tad, ja pierāda, ka vielas lietošanas veida radītās sociālās un ekonomiskās priekšrocības ir lielākas par tās radīto apdraudējumu cilvēku veselībai vai apkārtējai videi un ka nav piemērotu alternatīvu vielu vai tehnoloģiju.

Aspekti, kas jāņem vērā, izvērtējot piemērotu alternatīvu vielu vai tehnoloģiju pieejamību, ir izklāstīti 60. panta 5. punktā un Vadlīnijās par licencēšana pieteikuma sagatavošanu.

Komitejas 10 mēnešu laikā pēc pieteikuma saņemšana sagatavo atzinuma projektus par licencēšana pieteikumu. Sagatavojot atzinumus, ņem vērā pieteikumu un visu informāciju, kas saņemta sabiedriskajā apspriešanā par iespējamām alternatīvām, visu papildu informāciju par alternatīvām, ko **SEAC** pieprasījusi ieinteresētajām pusēm, un visu papildu informāciju no pieteikuma iesniedzēja, ko pieprasījušas **RAC** un **SEAC**. Pirms atzinumu projektu pieņemšanas komitejās pieteikumu iesniedzēji par tiem var iesniegt savus apsvērumus.

Trijos mēnešos pēc komiteju atzinumu saņemšanas Komisija sagatavo lēmumprojektu attiecībā uz licences piešķiršanu vai nepiešķiršanu. Pēc tam Komisija pieņem lēmumu par licences piešķiršanu vai nepiešķiršanu.

LICENCĒŠANAS PIETEIKUMU SAGATAVOŠANA

ECHA norādījumos un rokasgrāmatās ir izklāstīts, kā iesniegt licencēšanas pieteikumu, un paskaidrots, kā sagatavot katru pieteikuma daļu.

- » [Norādījumi par to, kā iesniegt licencēšanas pieteikumu](#)
- » [Kā licencēšanas vajadzībām aprakstīt lietošanas veidus?](#)
- » [Vadlīnijas par licencēšanas pieteikuma sagatavošanu](#)
- » [Norādījumi par sociālo un ekonomisko analīzi. Licencēšana](#)
- » [Vadlīnijas par informācijas prasībām un ķīmiskās drošības novērtējumu](#)

Kā sagatavot licencēšanas pieteikumu **IUCLID**:

- » [Rokasgrāmata “Kā sagatavot licencēšanas pieteikumu”](#)

Formāti

Licencēšanas pieteikuma formāts ir **IUCLID** dokumentācija, kurai jāpievieno novērtējuma ziņojumi un apliecinātie dokumenti. Iesniedzamo dokumentu apkopojums sniegts tālāk. Informācija par visiem formātiem un sīki izstrādāti norādījumi ir pieejami [ECHA tīmekļa vietnē](#)

ECHA piedāvā formātus, kas licencēšanas pieteikumu iesniedzējiem attiecīgi jāizmanto pēc vajadzības:

- ķīmiskās drošības ziņojums – dokumentē vielas ķīmiskās drošības novērtējumu un pierāda pieteikumā norādītās vielas lietošanas veida atbilstīgu kontroli vai no tā izrietošo risku samazināšanas pasākumus;
- alternatīvu analīze – parāda, vai pieteikumā norādītajiem vielas(-u) lietošanas veidiem ir pieejama(-as) piemērota(-s) alternatīva(-s) viela(-s) vai tehnoloģija(-s);
- sociāli ekonomiskā analīze – apkopotu sociāli ekonomiski apsvērumi, kas pamato katru pieteikumā norādītā vielas lietošanas veidu.

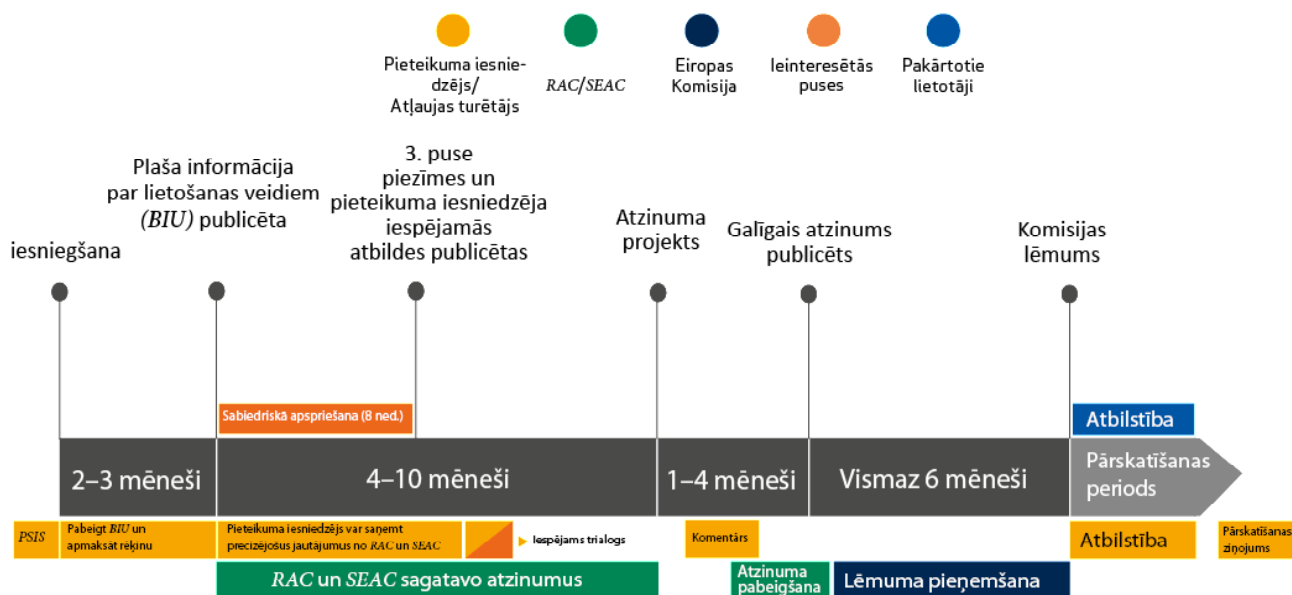
Vielām, kurām ir robežlielumi, ja ir pierādīta atbilstīga kontrole un ja lietotājam ir pieejama(-s) piemērota(-s) alternatīva(-s):

- aizstāšanas plāns – parāda pieteikuma iesniedzēja apņemšanos veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai noteiktā termiņā vielu aizstātu ar piemērotu(-ām) alternatīvu(-ām) vielu(-ām) vai pieteikumā norādīto(-s) lietošanas veidu(-s) aizstātu ar piemērotu(-ām) tehnoloģiju(-ām).

Nodoma paziņošana un informācijas iepriekšējas iesniegšanas sesija

Potenciālajiem pieteikumu iesniedzējiem **ECHA** iesaka jau iepriekš laikus paziņot par savu nodomu iesniegt pieteikumu. Nākamajiem pieteikumu iesniedzējiem **ECHA** piedāvā arī iespēju pieprasīt informācijas iepriekšējas iesniegšanas sesiju. Tajā **ECHA** darbinieki atbildēs uz jautājumiem par attiecīgo gadījumu saistībā ar pieteikuma iesniegšanas procedūras regulatīvajiem un procesuālajiem aspektiem.

Informācijas iepriekšējas iesniegšanas sesija būtu jārīko vismaz sešus mēnešus pirms pieteikuma iesniegšanas.

2. attēls Licencēšanas pieteikuma iesniegšanas procedūra: dalībnieki un posmi

Iesniegšanas logi

Licencēšanas pieteikuma iesniegšanai *ECHA* izveido speciālus logus. Iesniedzot pieteikumu šajos logos, *ECHA* un tās komitejām ieteikuma datu apstrāde aizņems minimālu laiku.

Maksa un atlaides maziem un vidējiem uzņēmumiem
Pieteikumu iesniedzējiem ir jāmaksā *ECHA* par *ECHA* komiteju atzinuma sagatavošanu. *ECHA* tīmekļa vietnē ir pieejams [Maksas kalkulators](#).

Maksas apmērs ir atkarīgs no lietošanas veidu un iedarbības scenāriju skaita, vielām un pieteikumā iekļautajiem pieteikuma iesniedzējiem. Mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) var saņemt atlaidi līdz 90 % no pieteikuma maksas ar nosacījumu, ka šiem uzņēmumiem uz to ir tiesības.

ECHA pārbauda visu pieteikuma iesniedzēju MVU statusu. Ja tā secina, ka uzņēmums ir lielāks, nekā apgalvots licencēšanas pieteikumā, pieteikuma iesniedzējam jāsamaksā licencēšanas maksas starpība, kā arī administrēšanas maksa.

SABIEDRISKĀ APSPIEŠANA PAR ALTERNATĪVĀM

Sabiedriskās apspriešanas nolūks ir savākt būtisku un lietderīgu papildu informāciju par pieteikumā norādīto lietošanas veidu iespējamajām alternatīvām. Tā ir iespēja regulatīvajā procesā iesaistīt sabiedrību. *ECHA* zinātniskās komitejas, izstrādājot atzinumus, ņem vērā informāciju, ko iesniegušas ieinteresētās trešās puses.

Saistībā ar katru pieteikumā norādīto pieteikuma iesniedzēja/vielas/lietošanas veida kombināciju rīko sabiedrisko apspriešanu par alternatīvām. Apspriešana notiek astoņas nedēļas, sākot no datuma, kad *ECHA* tīmekļa vietnē publicēta "plaša informācija par lietošanas veidiem".

PĀRSKATA ZIŅOJUMI

Komisija licences piešķir tā, lai tās pēc noteikta laikposma varētu pārskatīt. Tādējādi atļaujas turētājam 18 mēnešus pirms pārskatīšanas perioda beigām ir jāiesniedz pārskata ziņojums, ja viņš nav atradis piemērotu aizstājējvielu un uzskata, ka vielas lietošana ES ir jāturpina. Norādījumos par to, kā iesniegt licencēšanas pieteikumu, ir izklāstīta šī procedūra.

PAPILDINFORMĀCIJA

Plašāka informācija ir pieejama:

- » <https://echa.europa.eu/regulations/reach/authorisation/applications-for-authorisation>
- » <http://echa.europa.eu/applying-for-authorisation>